

Sygn. akt VI Ka 120/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 16 kwietnia 2013 r.

Sąd Okręgowy w Jeleniej Górze w VI Wydziale Karnym Odwoławczym w składzie:

Przewodniczący – Sędzia SO Andrzej Tekieli

Protokolant Anna Potaczek

przy udziale Prokuratora Prokuratury Okręgowej Lesława Kwapiszewskiego

po rozpoznaniu w dniu 16 kwietnia 2013 r.

sprawy **K. S.**

oskarżonego z art. 178a § 4 kk

z powodu apelacji, wniesionej przez prokuratora

od wyroku Sądu Rejonowego w Zgorzelcu

z dnia 14 stycznia 2013 r. sygn. akt IIK 1601/12

I. zmienia zaskarżony wyrok wobec oskarżonego K. S. w ten sposób, że:

1. obniża orzeczoną wobec oskarżonego karę pozbawienia wolności do 5 (pięciu) miesięcy,
2. uchyla rozstrzygnięcie o warunkowym zawieszeniu wykonania kary pozbawienia wolności z pkt 2 części dyspozytywnej i związane z nim rozstrzygnięcie dotyczące kary grzywny z pkt 4 części dyspozytywnej,

II. w pozostałej części zaskarżony wyrok utrzymuje w mocy,

III. zasądza od oskarżonego na rzecz Skarbu Państwa koszty sądowe za postępowanie odwoławcze, w tym 120 złotych opłaty za obie instancje.

UZASADNIENIE

K. S. został oskarżony o to, że:

w dniu 23 września 2012 r. w miejscowości R. rejonu (...) kierował na drodze publicznej samochodem osobowym marki S. (...) nr rej. (...) będąc w stanie nietrzeźwości, badanie I - 0,94 mg/1, badanie II - 1,03 mg/1 alkoholu w wydychanym powietrzu, przy czym czynu tego dopuścił się będąc uprzednio skazanym prawomocnym wyrokiem Sądu Rejonowego w Zgorzelcu sygn. akt VI K 365/06 za prowadzenie pojazdu mechanicznego w stanie nietrzeźwości,

tj. o czyn z art. 178a § 4 k.k.

Sąd Rejonowy w Zgorzelcu wyrokiem z dnia 14 stycznia 2013 r. w sprawie II K 1601/12:

1. uznał oskarżonego K. S. za winnego popełnienia zarzucanego mu czynu, opisanego w części wstępnej wyroku, tj. występku z art. 178a § 4 k.k. i za to na podstawie cytowanego przepisu wymierzył mu karę 8 (ośmiu) miesięcy pozbawienia wolności;

2. na podstawie art. 69 § 1 i 4 k.k. i art. 70 § 1 pkt 1 k.k. warunkowo zawiesił oskarżonemu K. S. wykonanie kary pozbawienia wolności na okres 2 (dwóch) lat próby;

3. na podstawie art. 42 § 2 k.k. orzekł wobec oskarżonego K. S. zakaz prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych w ruchu lądowym na okres 2 (dwóch) lat;

4. na podstawie art. 71 § 1 k.k. orzekł wobec oskarżonego K. S. karę grzywny w wysokości 25 (dwudziestu pięciu) stawek dziennych po 20 (dwadzieścia) złotych każda;

5. na podstawie art. 627 k.p.k. zasądził od oskarżonego K. S. na rzecz Skarbu Państwa koszty sądowe, w tym wymierzył mu opłatę 280 zł.

Powyższy wyrok zaskarżył na niekorzyść oskarżonego prokurator w części dotyczącej orzeczenia o karze, zarzucając błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, mający wpływ na jego treść, a wyrażający się w błędnym przyjęciu, że w stosunku do oskarżonego zachodzi pozytywna prognoza kryminologiczna uzasadniająca zawieszenie orzeczonej wobec K. S. kary pozbawienia wolności, podczas gdy prawidłowa ocena postawy oskarżonego, jego właściwości osobistych i sposobu życia, w szczególności uprzedniej karalności, prowadzi do wniosku, że brak jest przesłanek przemawiających za przyjęciem pozytywnej prognozy kryminologicznej i istnieje uzasadniona obawa, że oskarżony ponownie dopuści się przestępstwa, a nadto nie wskazane zostały szczególne okoliczności warunkujące zawieszenie wykonania kary.

W oparciu o powyższy zarzut prokurator wniósł o zmianę zaskarżonego orzeczenia poprzez orzeczenie wobec oskarżonego bezwzględnej kary pozbawienia wolności.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja prokuratora zasługuje na uwzględnienie. Złożony środek odwoławczy spowodować musiał także zmianę zaskarżonego orzeczenia w części dotyczącej wysokości orzeczonej kary pozbawienia wolności.

Na wstępie stwierdzić należy, iż Sąd Rejonowy przeprowadził w przedmiotowej sprawie prawidłowe postępowanie, a zgromadzone dowody poddał obiektywnej ocenie i na tej podstawie poczynił trafne ustalenia faktyczne. Nie budzi również żadnych wątpliwości trafność przyjętej w zaskarżonym wyroku kwalifikacji prawnej czynu przypisanego oskarżonemu.

Przechodząc do zarzutu apelacji, należy wskazać, że dotyczy on wyłącznie rozstrzygnięcia o karze i stąd przedmiotem rozważań Sądu Odwoławczego jest ta kwestia (art. 447 § 2 k.p.k.).

Sąd Okręgowy podzielił zarzut oskarżyciela publicznego, iż wobec K. S. nie sposób postawić pozytywnej prognozy kryminologicznej.

Stosownie do treści art. 69 § 4 k.k. in fine sąd może warunkowo zawiesić wykonanie kary pozbawienia wolności w szczególnie uzasadnionych wypadkach co do sprawcy przestępstwa określonego w art. 178a § 4 k.k. Jednocześnie przepis art. 69 § 2 k.k. stanowi, że zawieszając wykonanie kary, sąd bierze pod uwagę przede wszystkim postawę sprawcy, jego właściwości i warunki osobiste, dotychczasowy sposób życia oraz zachowanie się po popełnieniu przestępstwa.

Podstawową przesłanką uzasadniającą stosowanie dobrodziejstwa warunkowego zawieszenia wykonania orzeczonej kary jest zatem pozytywna prognoza, wyrażająca się w przekonaniu sądu, że sprawca nie powróci do przestępstwa, a zatem wykonanie wymierzonej mu kary nie jest konieczne. O pozytywnej prognozie decyduje zaś całościowa ocena przesłanek wskazanych w art. 69 § 2 i 4 k.k.

Sąd Rejonowy, dostrzegając uprzednią karalność oskarżonego za przestępstwa podobne, wywodził, że oskarżony dopuścił się czynu z art. 178a § 1 k.k. niemal 6 lat przed czynem będącym przedmiotem osądu w niniejszym

postępowaniu, zaś czynu z art. 178a § 2 k.k. „po raz ostatni dopuścił się w dniu 18 października 2011 r.”. Sąd I instancji uznał, że oskarżony zrozumiał naganność swojego postępowania, co stanowi gwarancję, że w przyszłości nie popełni on przestępstwa. W przekonaniu Sądu Okręgowego okoliczności podniesione w pisemnym uzasadnieniu zaskarżonego wyroku nie przesądzają o istnieniu w niniejszej sprawie szczególnie uzasadnionego przypadku, o jakim mowa w art. 69 § 4 k.k.

K. S. przed popełnieniem inkryminowanego czynu trzykrotnie dopuścił się przestępstw przeciwko bezpieczeństwu w komunikacji. Upřednie skazanie w sprawie VI K 365/06 za czyn z art. 178a § 1 k.k. stanowi znamię przypisanego oskarżonemu występku, zatem nie można traktować go jako okoliczności obciążającej. Jednakże pozostałe popełnione przez niego czyny świadczą o tym, że nie przestrzega on porządku prawnego, lekceważąc podstawowe normy prawne chroniące bezpieczeństwo w komunikacji. Orzeczone wcześniej względem oskarżonego kary, odbycie zastępczej kary pozbawienia wolności w wymiarze 180 dni, nie osiągnęły wobec niego pożądaných celów kary, a w szczególności nie zapobiegły jego powrotowi do przestępstwa. Fakt upředniej karalności oskarżonego za przestępstwa podobne stanowi wystarczającą podstawę do przyjęcia, że niniejsza sprawa nie stanowi szczególnie uzasadnionego przypadku, o jakim mowa w art. 69 § 4 k.k. i swoje cele może spełnić wyłącznie kara, która zostanie w realny sposób wykonana.

Z powyższych względów Sąd Okręgowy na podstawie art. 437 § 2 k.p.k. zmienił zaskarżony wyrok w ten sposób, że uchylił orzeczenie o warunkowym zawieszeniu wykonania kary pozbawienia wolności z pkt 2 części dyspozytywnej i związane z nim rozstrzygnięcie dotyczące kary grzywny z pkt 4 części dyspozytywnej wyroku.

Sąd Okręgowy uznał jednocześnie, że kara pozbawienia wolności wymierzona oskarżonemu jest rażąco surowa.

Zarzut rażącej niewspółmierności kary w rozumieniu art. 438 pkt 4 k.p.k. może uzasadniać tylko taka różnica w ocenie wymiaru kary, która jest natury zasadniczej, tzn. jest niewspółmierna w stopniu nie dającym się zaakceptować. W ocenie Sądu Okręgowego, orzeczona w stosunku do oskarżonego K. S. kara 8 miesięcy pozbawienia wolności, jakkolwiek mieści się w granicach ustawowego zagrożenia, to nie uwzględnia we właściwy sposób wszystkich okoliczności dotyczących osoby sprawcy i okoliczności czynu. Oskarżony przyznał się do popełnienia zarzucanego mu czynu, nadto poruszał drogą boczną, mało uczęszczaną, w porze nocnej, tj. w czasie o niewielkim natężeniu ruchu.

Nie negując zatem ustaleń Sądu co do zachodzącej w sprawie okoliczności obciążającej oskarżonego w postaci upředniej karalności za przestępstwa podobne (przy czym nagminność tego typu czynów w obecnym stanie prawnym nie wpływa na określenie stopnia społecznej szkodliwości określonego czynu), którą to okoliczność Sąd I instancji, zgodnie z dyrektywami wymiaru kary wskazanymi w art. 53 k.k., musiał wziąć pod uwagę wymierzając karę, stwierdzić należy, iż Sąd Rejonowy pominął wskazane wyżej okoliczności przemawiające na korzyść oskarżonego, które także powinny mieć wpływ na wymiar zastosowanej wobec niego kary.

Wymierzona kara, będąca reakcją na naruszenie obowiązujących norm prawnych, powinna być kara sprawiedliwą, a zatem, zgodnie z treścią art. 53 k.k., adekwatną do stopnia zawinienia sprawcy, społecznej szkodliwości czynu, przy uwzględnieniu celów zapobiegawczych i wychowawczych, które ma osiągnąć w stosunku do skazanego, a także uwzględniać potrzeby w zakresie kształtowania świadomości prawnej społeczeństwa. Z tego też względu z negatywnym odbiorem społeczeństwa spotkać się może nie tylko kara, której rodzaj i wymiar nie uwzględnia w należyty sposób okoliczności obciążających sprawcę, lecz także nieodzwierciedlająca zachodzących w stosunku do sprawcy okoliczności łagodzących. Dopiero bowiem przy należytych wyważeniu i uwzględnieniu wszystkich okoliczności konkretnej sprawy, mających wpływ na wymiar i rodzaj kary, orzeczona kara może być uznana za sprawiedliwą, zyskując tym samym akceptację społeczeństwa. Mając na uwadze przedstawione okoliczności, Sąd Okręgowy ocenił, że jedynie wymierzenie oskarżonemu kary 5 miesięcy pozbawienia wolności może być uznane za sprawiedliwą reakcję na przypisane mu przestępstwo, nie noszącą znamion nadmiernej surowości ani też pobłażliwości.

Mając zatem powyższe na uwadze, Sąd Odwoławczy na podstawie art. 437 § 2 k.p.k. zmienił zaskarżony wyrok również w ten sposób, że orzeczoną karę pozbawienia wolności obniżył do 5 (pięciu) miesięcy.

Sąd Okręgowy nie znalazł podstaw do dalszej ingerencji w treść zaskarżonego wyroku, nie stwierdzając w szczególności, by wyrok Sądu I instancji dotknięty był uchybieniami procesowymi wskazanymi w art. 439 k.p.k., które sąd odwoławczy winien brać pod uwagę z urzędu, niezależnie od granic zaskarżenia oraz podniesionych zarzutów, tudzież by był rażąco niesprawiedliwy.

Z powyższych względów Sąd Okręgowy w pozostałej części zaskarżony wyrok, jako słuszny i prawidłowy, utrzymał w mocy (art. 437 § 1 k.k.).

O kosztach sądowych za postępowanie odwoławcze w kwocie 20 zł Sąd Okręgowy orzekł na podstawie art. 636 § 1 k.p.k., zaś na podstawie art. 2 ust. 1 pkt 2 w zw. z art. 10 ust. 1 ustawy z dnia 23 czerwca 1973 r. o opłatach w sprawach karnych wymierzył oskarżonemu 120 zł opłaty za obie instancje.